

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران جنوب

دانشکده فنی مهندسی

عنوان:

طراحی یک سیستم خبره و هوشمند

جهت عیب یابی و تعمیرات ماشین فرز عمودی

استاد راهنمای:

نام و نام خانوادگی دانشجو:

فهرست مطالب

شماره صفحه

عنوان مطالب

۱	چکیده .....
۲	فصل اول .....
۲	مقدمه‌ای بر سیستم خبره .....
۳	مقدمه .....
۴	۱-۲ تاریخچه‌ای از هوش مصنوعی و سیستم‌های خبره .....
۱۰	۱-۳ ماهیت سیستم‌های خبره .....
۱۳	۱-۴ فواید استفاده از سیستم‌های خبره .....
۱۷	۱-۵ ویژگی‌های یک سیستم خبره .....
۲۲	۱-۶ محدوده عملکرد مناسب برای سیستم‌های خبره .....
۲۵	۱-۷ اجزای یک سیستم خبره .....
۲۶	۱-۸ روش‌های استنتاج .....
۲۷	۱-۸-۱ درخت‌ها و شبکه‌ها .....
۲۸	۱-۸-۲ منطق قیاسی و قیاس صوری .....
۳۰	۱-۸-۳ زنجیره‌های استدلال پیشرو و پسرو .....
۳۰	۱-۸-۴ تمثیل .....
۳۱	۱-۸-۵ روش فرضیه و آزمون .....
۳۲	۱-۸-۶ استنتاج معکوس .....
۳۲	۱-۹ طراحی سیستم خبره .....
۳۹	۲-۲ کاربردهای سیستم خبره در زمانبندی کارگاهی .....
۴۰	۲-۳ کاربردها در طراحی «FMS» .....
۴۱	۲-۴ کاربردها در برنامه ریزی فرایند و عملیات .....
۴۳	۲-۵ کاربردها در کنترل فرایند .....
۴۴	۲-۶ کاربرد ها در طرح‌ریزی تسهیلات .....
۴۵	۲-۷ سیستم‌های خبره در طراحی به کمک کامپیوتر "CAD/CAM" .....
۴۵	۲-۸ کاربرد ها در طراحی مهندسی .....
۴۶	۲-۹ کاربردهای سیستم خبره در عیب‌یابی و تعمیرات و نگهداری .....
۴۸	۲-۱۰ کاربرد ها در جابجایی مواد و انبار .....
۴۹	۲-۱۱ کاربردها در انتخاب تجهیزات و شرایط عملیاتی .....
۴۹	۲-۱۲ کاربرد سیستم خبره در رباتیک .....

۱۲-۲	برخی کاربردهای سیستم خبره در رباتیک	۵۰
۱۳-۲	کاربردها در ابزارآلات	۵۱
۱۴-۲	کاربردهای سیستم خبره در مدیریت ساخت و تولید	۵۲
	فصل سوم	۵۳
	مراحل ساخت سیستم خبره	۵۳
۳-۱	استراتژی‌های مدیریت و اجرا	۵۴
۳-۱-۱	۳-۱-۱ مهندس دانش	۵۸
۳-۱-۲	۳-۱-۲ انتخاب فرد خبره	۵۹
۳-۱-۳	۳-۱-۳ کشف دانش	۶۱
۳-۲-۱	۳-۲-۱ روشهای استخراج اطلاعات از فرد خبره	۶۲
۳-۲-۲	۳-۲-۲ ساخت پایگاه دانش	۶۲
۳-۲-۳	۳-۲-۳ رویکرد سیستمی در طراحی سیستم خبره	۷۰
۳-۳-۱	۳-۳-۱ استفاده از درخت تصمیم‌گیری برای طراحی ساختار دانش	۷۱
۳-۳-۲	۳-۳-۲-۱-۲ فصل چهارم	۷۳
	اجزا و نحوه‌ی کارکرد دستگاه فرز عمودی	۷۸
	مقدمه	۷۹
۴-۱	۴-۱-۱-۱ اجزا اصلی ماشین فرز عمودی	۸۰
۴-۱-۲	۴-۱-۲ زانویی ماشین فرز	۸۱
۴-۱-۳	۴-۱-۳ زین	۸۳
۴-۱-۴	۴-۱-۴ میز ماشین	۸۳
۴-۲	۴-۲-۱-۲ نوع دیگر تقسیم بندی ماشین فرز عمودی	۸۴
۴-۲-۱	۴-۲-۱-۲ شفت	۸۵
۴-۲-۱-۳	۴-۲-۱-۳ یغ فرز انگشتی	۸۷
۴-۲-۲	۴-۲-۲-۱ بدنه اصلی	۸۷
۴-۲-۲-۱	۴-۲-۲-۱ مرغک	۸۸
۴-۲-۲-۲	۴-۲-۲-۲ ترمزها	۸۹
۴-۲-۲-۳	۴-۲-۲-۳ جعبه تقسیم	۹۰
۴-۲-۲-۴	۴-۲-۲-۴ سه نظام	۹۲
	فک های سه نظام	۹۳
	نحوه اتصال فک ها سه نظام به پیچ ارشمیدسی:	۹۴
	پیچ ارشمیدسی	۹۴
	چرخ دنده های مخروطی کوچک	۹۵
	پیچ های اتصال	۹۶

۹۶	بدنه اصلی سه‌نظام.....
۹۷	درپوش سه‌نظام.....
۹۷	چرخندنده مخروطی بزرگ .....
۹۹	۴-۳ نگهداری دستگاه.....
۱۰۰	فصل پنجم .....
۱۰۰	سیستم خبره عیب یابی و تعمیرات دستگاه فرز.....
۱۰۱	۵-۱ مشکلات در حرکت میز کار .....
۱۰۳	۲-۱-۱-۵ ناشی از بلبرینگ .....
۱۰۴	۲-۱-۱-۵ ناشی از گوهها:.....
۱۲۹	۲-۲-۲ لرزش قطعه کار در حین کار .....
۱۲۹	۲-۲-۲-۱ هم مرکز نبودن مرغک و سه نظام.....
۱۳۲	۳-۵ مشکلات در حرکت سرداشتگاه .....
۱۳۳	۳-۱-۵ ناشی از پیج درون آن.....
۱۳۳	۳-۲-۵ ناشی از چرخدنده .....
۱۳۶	۴-۵ مشکلات سه نظام.....
۱۳۷	۴-۲-۱-۵ سختی در باز و بسته شدن فک ها .....
۱۳۷	۴-۲-۲ گرد و غبار و براده لای اجزا رفته است:.....
۱۳۸	۴-۲-۲-۵- خلاصی در باز و بسته شدن فک ها.....
۱۳۹	۴-۲-۳-۵ شکستگی دنده یکی(چند تا) از فک ها .....
۱۴۰	۴-۳-۵ عیوب جای آچارخور .....
۱۵۰	۵-۱-۱-۵ عیوب پیج .....
۱۵۱	۵-۲-۱-۵ عیوب بادامک .....
۱۶۱	منابع و مأخذ:.....

فهرست اشکال

شکل ۱-۱: مدلی از مفهوم بنیادی سیستم خبره.....	۱۰
شکل ۱-۲: ارتباط بین یک مساله و دامنه دانش.....	۱۱
شکل ۱-۳: مراحل کلی توسعه سیستم خبره.....	۱۴
شکل ۱-۴: ساختار یک سیستم مبتنی بر قاعده.....	۲۶
شکل ۱-۵: درخت تصمیم‌گیری که دانش مربوط به حیوانات را نشان می‌دهد	۲۷
شکل ۱-۶: انواع روش‌های استنتاج.....	۲۸
شکل ۱-۷: مدل خطی چرخه حیات ایجاد سیستم خبره.....	۳۳
شکل ۱-۸: WBS: تهییه سیستم خبره.....	۵۵
شکل ۲-۱: مدلی از رابطه ورودی- خروجی پارامترها.....	۶۰
شکل ۲-۲: فرایند طراحی سیستم خبره.....	۶۸
شکل ۳-۱: مثالی از نقش سیستم خبره در ساخت و تولید.....	۶۹
شکل ۳-۲: نقطه آغازین ارایه دانش.....	۷۱
شکل ۳-۳: گسترش یک مسیر تصمیم‌گیری.....	۷۲
شکل ۳-۴: مسیر تصمیم برای هدف نهایی.....	۷۲
شکل ۳-۵: مدلی مفهومی نقش سیستم خبره در مدیریت.....	۷۳
شکل ۴-۱: ماشین فرز عمودی.....	۷۵
شکل ۴-۲: ستون (پایه) ماشین.....	۷۷
شکل ۴-۳: میز ماشین.....	۷۸
شکل ۴-۴: موتور ماشین فرز عمودی.....	۸۰
شکل ۴-۵: دو نما از شفت اتصال متنه سه‌نظام به بدن فوکانی.....	۸۰
شکل ۴-۶: متنه سه‌نظام.....	۸۲
شکل ۴-۷: مرغک.....	۸۳
شکل ۴-۸: ترمزا در جهت‌های X و Y و Z.....	۸۳
شکل ۴-۹: جعبه تقسیم.....	۸۵
شکل ۴-۱۰: دو نما از صفحه پشت سه‌نظام.....	۸۶
شکل ۴-۱۱: دو نما از اتصالات پشت سه‌نظام.....	۸۶
شکل ۴-۱۲: دو نما از فک‌های سه‌نظام.....	۸۷
شکل ۴-۱۳: نحوه جاگذاری فک‌های سه‌نظام.....	۸۷
شکل ۴-۱۴: پیچ ارشمیدسی	۸۸
شکل ۴-۱۵: چرخ‌دنده مخروطی کوچک	۸۸
شکل ۴-۱۶: پیچ اتصال.....	۸۹

89	شکل ۱۷-۴: دونما از بدن سه‌نظام.....
90	شکل ۱۸-۴: درپوش سه‌نظام.....
90	شکل ۱۹-۴: چرخ‌دنده مخروطی بزرگ.....
91	شکل ۲۰-۴: سه‌نظام و مراحل بستن اجزای آن.....
۹۲	شکل ۲۱-۴: اجزا سه‌نظام در گازویل.....
۹۹	شکل ۱-۵: فرایند عیب یابی حرکت در جهت X ها.....
۱۰۰	شکل ۲-۵: فلوچارت عیب یابی حرکت در جهت محور X ها.....
۱۰۵	شکل ۳-۵: فرایند عیب یابی حرکت در جهت y ها.....
۱۰۶	شکل ۴-۵: فلوچارت عیب یابی حرکت در جهت محور y ها.....
۱۱۱	شکل ۵-۵: فرایند عیب یابی حرکت در جهت Z ها.....
۱۱۲	شکل ۶-۵: فلوچارت عیب یابی حرکت در جهت محور Z ها.....
۱۱۶	شکل ۷-۵: فرایند عیب یابی تراش نادرست قطعه کار.....
۱۱۷	شکل ۸-۵: فلوچارت عیب یابی تراش نادرست قطعه کار.....
۱۲۰	شکل ۹-۵: فرایند عیب یابی لرزش قطعه کار حین تراش.....
۱۲۰	شکل ۱۰-۵: فلوچارت عیب یابی لرزش قطعه کار حین تراش.....
۱۲۲	شکل ۱۱-۵: فرایند عیب یابی مشکلات حرکت سردستگاه.....
۱۲۲	شکل ۱۲-۵: فلوچارت عیب یابی مشکلات حرکت سردستگاه.....
۱۳۲	شکل ۱۳-۵: فلوچارت مشکلات مربوط به سه‌نظام.....
۱۳۹	شکل ۱۴-۵: فرایند عیب یابی ترمز در جهت X.....
۱۴۰	شکل ۱۵-۵: فلوچارت عیب یابی ترمز در جهت X.....
۱۴۲	شکل ۱۶-۵: فرایند عیب یابی ترمز در جهت y.....
۱۴۳	شکل ۱۷-۵: فلوچارت عیب یابی ترمز در جهت y.....
۱۴۵	شکل ۱۸-۵: فرایند عیب یابی ترمز در جهت Z.....
۱۴۶	شکل ۱۹-۵: فلوچارت عیب یابی ترمز در جهت Z.....

فهرست جداول

۳۱.....	جدول ۱-۱: مقایسه استدلال‌های پیش‌رونده و پس‌رونده
۳۳.....	جدول ۱-۲: وظایف مربوط به کسب دانش و استخراج آن
۷۱.....	جدول ۱-۳: جدول حاصل از نمایش O-A-V

چکیده

دنیای امروز، دنیای پیشرفت، سرعت، تکنولوژی و سیستم می‌باشد. صنعت حاضر برای بقا و ماندگاری در بین رقبا نه تنها باید از تکنولوژی و فناوری بالایی برخوردار باشد، بلکه باید از مدیریت سیستمی و کنترل‌های نوبن و خودکار برای کاهش خطا، افزایش سرعت عکس العمل و تطابق با تغییرات سریع محیطی حاضر کمک بگیرد. مفاهیمی از قبیل هوش مصنوعی، طراحی به کمک کامپیوتر، دیدگاه سیستمی به محیط اطراف و کل مجموعه‌ها، سیستم خبره و ... از جمله مواردی هستند که ما را در دستیابی به این اهداف یاری می‌رسانند.

این پروژه ابتدا به معرفی هوش مصنوعی و زیر مجموعه‌های آن از جمله سیستم خبره، اجزا و کاربردهای آن می‌پردازد. سپس کاربردهای سیستم خبره را در صنعت بیان می‌کند. سپس به طراحی سیستم خبره به عنوان یک پروژه طراحی و ساخت می‌نگرد و با دیدی تحلیل‌گر به تقسیم مراحل مختلف اجرا و اجزای پروژه ساخت سیستم خبره می‌پردازد و مدلی ارایه می‌دهد.

در مرحله بعدی سیستم تعمیرات نگهداری ماشین فرز عمودی را تشریح می‌کند، و با نگرشی سیستماتیک به طبقه بندي روش تعمیرات و رفع عیوب دستگاه می‌پردازد، سپس در بخش بعدی شرح کامل مراحل کار، قوانین و فلوچارت سیستم ارایه می‌شود، که در خاتمه به سیستم خبره عیب یابی و تعمیرات نگهداری در قالب صفحات وب، و در نرم افزار VPX منتهی می‌گردد.